

FERRATER I SOLER, GABRIEL (Reus, 1922 - Sant Cugat del Vallès, 1972). Poeta i lingüista. Fill d'una família republicana, durant la guerra va haver de fugir amb els seus pares a Bordeus, on va estar-se tres anys decisius per a la seva formació: a més de familiaritzar-se amb la tradició literària francesa, hi va aprendre l'anglès i l'alemany. De tornada a Catalunya, el seu interès es va centrar durant un temps en la filosofia, les matemàtiques i la pintura. El 1960 va publicar el seu primer llibre de poemes: *Da nuces pueris*, al qual van seguir *Menja't una cama* (1962) i *Teoria dels cossos* (1966). El 1968 va aplegar tota la seva obra poètica en el volum *Les dones i els dies*, considerat una de les fites de la poesia catalana de la segona meitat del segle xx. Els últims anys de la seva vida va centrar la seva activitat en la lingüística i, abans de morir, preparava una gramàtica catalana d'acord amb les darreres tendències dels estudis lingüístics. Des de la dècada dels cinquanta va treballar per a diverses editorials de Barcelona, i va traduir al castellà obres de Samuel Beckett, Witold Gombrowicz, Ernest Hemingway, Choderlos de Laclos, Mary McCarthy i Peter Weis, entre d'altres, a més de llibres de lingüística i història de l'art. Al català va traduir *El procés*, de Franz Kafka, i *Lingüística cartesiana*, de Noam Chomsky. També va deixar traduïts els capítols descriptius de l'obra *Language* de Leonard Bloomfield, publicats pòstumament, el 1978, amb el títol *El llenguatge*, i els dos primers actes del *Coriolà* de Shakespeare, recollits en un volum pòstum de textos dispersos. Al pròleg de la seva traducció d'*El procés*, escrivia: "La literalitat ha estat l'article de la meva fe." Això va dur-lo a respectar l'estil repetitiu de Kafka i fins i tot a mantenir la manera alemanya de marcar el diàleg, amb cometes i sense separació en diferents paràgrafs, perquè, segons el seu parer, aquesta distribució més compacta del text s'adiu més amb les intencions de l'original. [Ramon Farrés]

KAFKA, Franz. *El procés*. Barcelona: Proa, 1966.

CHOMSKY, Noam. *Lingüística cartesiana*. Barcelona: Seix Barral, 1970.

BLOOMFIELD, Leonard. *El llenguatge*. Barcelona: Seix Barral, 1978.

FERRATER, Gabriel. "Traducció dels actes 1 i 2 de *Coriolà*, de Shakespeare": A: *Papers, cartes, paraules*. Barcelona: Quaderns Crema, 1986.

FÀBREGAS, Xavier "Notes introductòries a les traduccions catalanes de Shakespeare". A: *Miscel·lània Aramon i Serra*. Barcelona: Curial, 1979, vol. I, p. 181-204.

SELLENT ARÚS, Joan "La traducció literària en català al segle xx: alguns títols representatius".

Quaderns. Revista de Traducció 2 (1998), p. 23-32.